

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserte) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h. za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 115.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 22. maja 1909.

Čekovni račun 49.817.

Leto I.

Narodni volilci

v trgih, Žalec, Vransko, Braslovče, Mozirje, Ljubno, Gornji-
grad, Šmarje pri Jelšah, Št. Jur ob j. ž., Kozje, Rajhenburg,
Središče, Veržej in Studenci! V ponedeljek, dne 24. maja
volite vsi narodnega in naprednega kandidata, ki je

dr. Vekoslav Kukovec

odvetniški kandidat v Celju.

Slovensko tržanstvo, vse na volišče, da bode zmaga narodne in napredne misli sijajna!

Slov. števena kandidatura po nemških spodnještaj. mestih in trgih.

Pozivamo vse narodne Slovence, da gredo v ponedeljek, dne
24. maja vsi na volišče in oddajo svoje glasove slovenskim
števnim kandidatom, ki so 1. za volilni okraj mesto Maribor

dr. Gvido Serneec

odvetniški kandidat v Celju,

dr. Franjo Rosina

odvetnik v Mariboru.

2. Volilni okraj Celje, Brežice, Sevnica, Laški trg, Vojnik,
Vitanje, Šoštanj, Velenje:

dr. Gvido Serneec

odvetniški kandidat v Celju,

dr. Franjo Rosina

odvetnik v Mariboru.

3. Volilni okraj Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, Marnberk,
Muta, Vuzenica, Konjice in Št. Lovrenc nad Mariborom:

dr. Gvido Serneec

odvetniški kandidat v Celju.

4. Volilni okraj Ptuj, Ormož, Ljutomer, Rogatec, Sv. Lenart
v Slovenskih goricah, Breg pri Ptuj in Rogaška Slatina:

dr. Gvido Serneec

odvetniški kandidat v Celju.

Slovenski uradniki, posestniki, trgovci in obrtniki — naj se
nikdo ne izgovarja, da so te candidature le števne; je za nas
velike važnosti, da pokažemo pri deželnozborskih volitvah, da
imamo tudi po nemških mestnih volilnih okrajih lepo manjšino,
katere se ne bode moglo spridom prezirati pri narodnih in
gospodarskih vprašanjih v deželnem zboru. Idite torej do zadnjega
moža na volišče, skrbite za udeležbo in agitirajte, da bo uspeh
za nas časten!

Pred zadnjo bitko v slo- venski trški skupini.

V splošni in kmetski kuriji so
zmagali klerikalci. Dvanajst pokornih
služabnikov škofovskih palač in žup-
nišč pojde v Gradec zastopat koristi
slovenskega prebivalstva na Štajerskem.
Politično in kulturno vrednost te dva-
najstotice najbolje karakterizira izrek
nekega klerikalnega poglavarja, ki je
dejal: „Dovolj je, da štiriindvajset ur
pred volitvami progasimo koga za
kandidata; ljudstvo ga gotovo izvoli,
naj že bode kdor hoče.“ Tako je bilo
v resnici, slovensko ljudstvo na Šta-
jerskem je volilo po povelju župnišč,
katera dobivajo instrukcije in naloge
iz škofovske palače v Mariboru, ta pa
iz Rima in z Dunaja — in je poslalo
v deželni zbor Terglave, Piške in
Meške; duhovniška glasila se pa po-
kornim volilcem rogajo, češ: „Ljudstvo
je govorilo!“ ter dodajejo k škodi za-
slepljenecv še zasmeh. — Sedaj se pri-
pravljajo na zadnji naskok na slo-
vensko tržanstvo, na oni del našega
prebivalstva, v katerem ima klerika-
lizem razmeroma še najmanj opore. Tega
si je gospoda v svesti, zato ponuja
slovenskim tržanom „samostojnega“
kandidata. Kakošna je „samostojnost“
njih kandidata, sodimo lahko po tem,
da zadnji „Slovenski Gospodar“ grozi,
da priobči imena vseh onih
volilcev, kateri bodo oddali
v ponedeljek svoje glasove dr.
Vek. Kukovcu. Ta nečuvna grož-
nja in višje citirani izrek neke kleri-
kalne glave, da ljudstvo izvoli vsakogar
za poslanca, kogar mu župniki dan
prej za kandidata postavijo, sta za
naše politične in kulturne razmere le
preznačilna in prejasno in preglasno
pričata o žalostni resnici, da stoji naše
ljudstvo popolnoma pod terorizmom
duhovstva. To je resen memento za
vse one, ki poznajo poglobnost kleri-
kalizma in ki so dosedaj apatično stali
v strani in mirno gledali, kako si

čimska moč sistematično podjarmljuje
slovenski narod.

Kmetske občine so si pridobili s
tem, da so uvedli politiko na prižnice
in v spovednice, da so prepregli celo
deželo z bratovščinami Marijinih devic,
z mladeniškinimi družbami in podobnimi
„izobraževalnimi in vzgojevalnimi“ dru-
štvi, v katerih širijo svoje ideje o
„veri, šoli, gospodarstvu in politiki“,
katere so pa tako preproste in jedno-
stajne, da se dajo izraziti v enem
samem stavku, ki se glasi: „Storite
v teh vprašanjih vedno to, kar
vam župnik ali njegov kaplan
svetujejo.“ Proti onim, ki mislijo
rajši s svojo glavo ko z župnikovo,
imajo v župniščih različna, a še vedno
prav izdatna sredstva na razpolaganje.
Bolj naivnim in pohlevnim dušicam se
pogrozi z večno pogubo, ako bodo pod-
pirali liberalne brezverce, in ovčica
tako v boga, upornejšim „vernikom“,
ki so se od svojih duševnih pastirjev
naučili ceniti tudi posvetno blago, se
pride pa s prav posvetnimi sredstvi do
živenga. Cerkev je bogata in nje slu-
žabniki imajo na vse strani najboljše
zveze. Ako pa drugače ne gre, čemu
so pa žene in hčere na svetu? Te se
dajo lažje pridobiti za „sveto stvar“
in majhen prepir v družini nič ne
škodi, ako služi v „dober namen“. Taka
in podobna sredstva izborna
učinkujejo in posledice smo videli:
naše dobro in verno ljudstvo je izvo-
lilo v deželni zbor dvanajst kandidatov
župnišč.

Za trge so postavili „samostoj-
nega“ kandidata in „Slovenec“ piše:
„Slovenski trgi na Štajerskem si ho-
čejo izpopolniti svoje šol-
stvo, zato si bodo izvolili iz-
kušnega šolnika in neustra-
šenega pospeševatelja slo-
vensk. šolstva dr. Medveda.“

Da bodo slovenski tržani vedeli,
kaka je ljubezen klerikalcev do šol-
stva, jim navajamo nekoliko dejstev,
naj še v zadnjem trenutku o njih raz-
mišljajo.

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Češki episkop Svatopluk Cech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

Jezdci so se že srečavali s pr-
vimi trumami Pražanov in gospodu
Broučka se je nudila krasna in grozna
slika: v oblakih prahu so vihrali pešci
in jezdeci, mešale so se živopisane
obleke Pražanov z lesketajočimi oklepi
Nemcev, rdeči kelihi, všiti v obleki
onih, z rdečimi križi na križarskih za-
stavnicah, konjske grive so vihrale,
meči in kopja so lesketala, ježati že-
lezni cepi in buzdovani so rezali zrak
in strašen tresk in brenket tega orožja
se je spojil s krikom borilcev, s topo-
tom in rezgetanjem konj v glušeč
hrušč.

Toda Pražani so se borili le kratko;
zakaj varli so iz mesta v popolnem

neredu, razkropili so se preveč, prednje
trume so se oddaljile od zadnjih in se
žalostno razbile ob premoči sovražne
konjice. Nekoliko jih je padlo, ostali
pa, ko so videli, da je zaman ustav-
ljati se, so začeli bežati proti zadnjim
trumam in so tudi te strgali, da se
niso mogle redno umakniti; jezdeci so
se z zmagovalnim krikom gnali v
ospredje in so pobijali, kakor gromo-
nosen, železen oblak Pražane na zemljo
in so jih podili zbegane pred seboj...

Že pred nesrečnim obratom boja
se je gospod Brouček zopet zavedel in
je v divjem diru hitel k vinogradu;
toda v tem se je obrnila v smeri k
njemu ena izmed onih železnih pošasti
in še predno se je mogel zavedati
grozne nesreče, se je zablistala nad
njim ostrina smrtonosnega kopja —

Ti zlata sulica, ti, od svojega ne-
uslužnega nositelja stokrat v goreče
propasti poslana in tam na brega vltav-
skem že hinavsko zapuščena, ti, z
množino razžaljivih imen in primer ob-

spana: ti si edina sedaj velikodušno
ohranila življenje mojega junaka! Ako
stojiš kje v kakem muzeju med ostrim
orožjem husitskim, kako rad bi k tebi
potoval in hvaležno poljubil tvoj črviv
držaj, ker si ohranila narodu največ-
jega potovalca in meni nebroj hono-
rarjev in slave!

Da, v usodepolnem trenutku si se
proslavila, ovekovečila si se med orož-
jem božjih bojevnikov — zakaj moj
junak je v begu padel čez tebe na
zemljo, kakor je bil dolg in širok,
konj z železnim jezdecem pa je z ve-
likim skokom preskočil podlega, ga ni
vdaril niti s kopitom in se je zaletel
v trume drugih praških bojevnikov.

Da, gospod Brouček je bil med
temi padlimi, katere omenja zgodovina,
ki je zapisala ta kratki boj; ampak
zgodovina ne ve, da je eden izmed teh
padlih zopet vstal, seveda ne takoj.
Zakaj precej časa je naš junak —
komur je domača zgodovina dolžna

zahvalo za ta popravek — ležal kakor
mrtev.

V prvem trenutku je baje res zgu-
bil zavest, in ko se je zopet zavedel,
je ležal dalje iz gotovega vzroka: sodil
je namreč, da niti najbesnejši sovra-
znik ne bode tako brezsrčen, da bi pre-
bodel že mrtvo truplo.

Pridrževal je tudi sapo in je po-
slušal bojni hrup, ki se je k sreči od-
daljeval k vratom. Slednjič je uprl oko
v to stran in je zagledal, da do sedaj
gonijo jezdeci husite pred seboj in vso
pazljivost obračajo na prve vrste. To
mu je dalo toliko junaškega poguma,
da se je upal poriniti za spoznanje na-
prej, na kar se je zopet napravil mrt-
vega, dokler se ni zopet ozrl po so-
vražniku in ponavljal svoj manever.

Tako se je plazil kakor gad po
trebuhu dalje v smeri k vinogradu in
si je pomagal z najopreznějšími giblji
komolcev in kolen, da bi se kar naj-
manj poznalo njegovo gibanje.

(Dalje prih.)

Cerkev hoče postati gospodarica nad poukom vseh stopinj, to je izjavil že papež Leo XIII. in pred njim papež Pij IX. v svojem silabu, to ponavljajo danes vsi cerkveni dostojanstveniki in njih politični služabniki od Lienbacherja do Liechtensteina in Luegerja doli do Lampeta. Pater du Lac uči v svoji knjigi o jezuitih, da ima jezuitski (ali konfesionalni) pouk za pravilo umstveno in moralno pokorščino. To se pravi, cerkev ne priznava pravice do zmote in je to tudi z dejanji nešteto krat dokazala s tem, da je dala v prejšnjih časih pomoriti tisoče in tisoče ljudi, ki so zakrivali edino ta zločin, da so hoteli imeti svoje mnenje. Dandanes sicer ne sme več zaradi takih zločinov nikogar na smrt obsoditi: da pa tudi v politiki ne prenese in ne strpi samostojnega prepričanja, nam služi v dokaz groznega duhovniškega glasila „Slov. Gosp.“, da priobči imena vseh onih, ki bodo glasovali 24. t. m. za dr. Kukovca in ne za „samostojnega“ dr. Medveda.

Volitve so tajne, kako pridejo duhovniki do imen onih, ki bodo glasovali proti njihovemu kandidatu? Poštenim potom nikakor ne; za „dober namen“ pa so tudi nečedna in kalna sredstva dobra in cerkev ima povsod dovolj ljudi, ki so odgojeni v „umstveni in moralni pokorščini“.

V tem smislu bodo pa tudi naše šole, ko pridejo klerikalci na vladno, „izpopolnili“, kakor pravi „Slovenec“. Kake moralne koristi bode imel naš narod od take „izpopolnitve“ našega šolstva, si lahko vsak sam izračuna.

Pa še en vzgled v ilustracijo klerikalne ljubezni do šolstva. V Belgiji vladajo klerikalci baš 25 let t. j. od 1884. naprej. Ko so nastopili vladno, so se takoj vrgli na šolstvo, ki je bilo takrat popolnoma državno in od cerkve docela neodvisno. Klerikalci v Belgiji so od 1884. pa do 1901. l. tako „izpopolnili“ šolstvo, da je bilo po uradni statistiki leta 1901 nič manj ko 267 občin, ki niso imeli šole, nadalje so zaprli 833 osnovnih šol, 184 otroških vrtcev in 1225 nadaljevalnih šol, iz službe so odpustili 1500 učiteljev, na novo so pa nastavili 3022 „zanesljivih“ učiteljev in učiteljic, katere so odgojili na samostanskih šolah v „umstveni in moralni“ pokorščini. Če se občine protivijo prevzeti klerikalne šole na svoj račun, je vlada k temu prisilila na ta način, da jim podeljuje državne podpore (iz davčnega denarja). Na ta način uživa državno podporo proti volji občin 833 klerikalnih šol. Tako je štela Belgija leta 1901 nič manj ko 2242 klerikalnih šol s 5433 klerikalnimi učitelji in učiteljicami, kateri svojih učencev mnogo krat niti čitati in pisati ne nauče.

In kaj je pridobila cerkev v tej dobi klerikalne vlade? Leta 1880. je bilo v Belgiji 1559 samostanov s 25 tisoč 462 nunami in menihi, leta 1900 je pa naraslo število samostanov na 2221 s 37.684 nunami in menihi, ki so fatirali premoženja v skupni vrednosti 1.035.346.000 frankov, ali približno toliko kron! Vrh tega so pa ti samostani imeli še ogromno premoženje v hotelih in raznih podjetjih, ki je vodilo tuje osebe na samostanski račun.

In vkljub temu so dnevi klerikalne moči in slave v Belgiji že šteti, njih večina v parlamentu znaša še komaj par glasov in pri prihodnjih volitvah padejo.

Boj za šolo se bje tudi pri nas. Ako dobe klerikalci deželne zbornice in parlament v roko, bo odklenkalo tudi našemu šolstvu — in začelo se bode „izpopolnjevanje“, o katerem „Slovenec“ govori, v belgijskem smislu. Na ta uradna in neovrgljiva dejstva opo-

zarjamo slovenske tržke volilce. Ako hočejo odvrniti tako „izpopolnitev“ svojega šolstva od sebe, ali vsaj odločno protestirati proti njemu, bodo prišli 24. t. m. vsi do zadnjega na volišče ter oddali svoj glas za

dr. Vekoslava Kukovca,
odvetniškega kandidata v Celju.

Zanašamo se, da bode slovensko tržanstvo odvrnilo od sebe sramoto, ki mu grozi od klerikalnega podjarmljenja.

Jezikovne razmere pri poštini na Sp. Štajerskem.

Od vsakega Slovenca na Spodnjem Štajerskem slišimo opetovano pritožbo o zapostavljanju slovenskega jezika pri poštini na Sp. Štajerskem. Zares razmere so postale zadnji čas za nas nevzdržljive in glasno kriče po temeljiti preuredbi v prilog slovenskemu jeziku. Uradništvo se v poslovanju s strankami brez ozira na njih narodnost poslužuje z malimi izjemami nemškega jezika. Posebno v naših nemškutarskih mestih in trgih imamo v tem oziru zelo slabe izkušnje. Vsakdo se lahko prepriča o tem na primer na poštini v Mariboru, Ptuj, Celju itd. Priznati moramo v lastno sramoto, da je temu zapostavljanju vzrok tudi naša malomarnost in pohlevnost. Vsak Slovenec, ki ima opravka na poštini, naj se vendar poslužuje svojega materinskega jezika, neizprosno naj vstaja pri istem in z enotnim nastopom bodo gospodje polagoma prisiljeni se naučiti oziroma občeati s slovenskimi strankami slovensko! Zahtevamo povsod, če ne samo-slovenska, pa vendar vsaj dvojezična potrdila. Naš jezik mora priti do veljave, ki mu je po državnih zakonih zajamčena. Zahtevamo pa tudi od c. k. poštnega ravnateljstva v Gradcu, da nastavlja v našem ozemlju uradnike, ki ne samo znajo slovensko, ampak take, ki mislijo in čutijo slovensko. Le malo pogledimo in vidimo lahko, koliko Slovencev uradnikov je raztresenih po nemških krajih; zakaj, to vemo dobro. Gospoda se jih boji huje kot kuge. Za slučaj pa, da se imenuje v naše ozemlje uradnik nemške narodnosti, mora se gledati nato, da bo našega jezika popolnoma zmožen in se ga tudi v poslovanju s strankami posluževal. Če ne, bodi naša skrb, da zgrine z našega ozemlja in gre služiti kruh med svoje.

Druga stvar, ki se tiče pošte, so poštni pečati; vnebovpijoča krivica je, da kraji, ki imajo do 30, 40 odstotkov slovenskega prebivalstva, nosijo samonemške pečate. Tukaj bi bilo treba poštene metle. Najbolje bi bilo, ko bi se v posameznih krajih, ki nosijo samonemške pečate, pričelo s tozadevno akcijo. Politično društvo „Naprej“ v Celju, Narodni svet, naši poslanci, imajo tu velikansko delo, katero se mora pričeti prej ali slej!

Ne bodimo slepci! Svoboda, dobroznani podravatelj praškega poštnega ravnateljstva, je imenovan v isti lastnosti v Gradec. — Ali hodemo čakali zopet na udarce, ki nam jih bode brez dvoma delil ta moderni avstrijski birokrat? Zganimo še že sedaj ter na pristojnih mestih zahtevamo to, kar nam gre po državnih zakonih: to je jezikovno enakopravnost slovenskega jezika pri poštini uradih!

Politična kronika.

a **Položaj.** Vlada, ki je poslala predčasno parlament na binkošne počitnice, je prišla do spoznanja, da ji to sredstve ne bo pomagalo iz zagate. Bilinjskega finančni načrt je definitivno pokopan, kajti stranke večine nimajo poguma vzeti nase odgovornost za nečuvna in krivična bremena, katera bi vlada rada naložila najširšim slojem prebivalstva na ramena, da si preskrbi potrebni denar za pokritje stroškov aneksije in kar je s tem v zvezi. Vlada in Nemci so prišli do spoznanja, da se vendar ne da prav lahko vladati proti Čehom, Jugoslovonom in socijalnim demokratom. Korresp. Centrum prinaša dan na dan dolga poročila o položaju in nasvete o najboljši rešitvi krize, v katero je vlada in nje večina zabredla. Iz teh poročil je jasno, da si vlada tudi od pobinkošnega zasedanja poslanske zbornice prav malo obeta, kajti vlada sama pravi, da parlament v tem zasedanju ne bo imel druge naloge, ko rešiti poleg podanih nujnih predlogov, med katerimi ji je dr. Šusteršičev najbolj neprijeten, samo še proračunski vizorij, češ, da za podrobno debato o proračunu ne bo časa. Na to pošlje parlament zopet na počitnice in si na ta način ohrani življenje do jeseni. Ista Korresp. Centrum pravi, da je najkrajša pot, ki vodi do regularnih parlamentarnih razmer, da se omogoči delovanje češkega deželnega zbora, da se ta korporacija skliče na kratko zasedanje, da si izvoli stalno pravno komisijo, katera bi naj pripravila in omogočila spravo med Čehi in Nemci in potem sestavi novo koalicijsko vladno. Z druge strani poroča „Zeit“, da ostanejo svobodomiselnim in krščansko socijalnim Nemci tudi v bodoče trdno združeni proti Čehom in Jugoslovonom, kateri hočejo Bienenrthovo vladno že sedaj vreči.

o **V Poljskem klubu** je bil sprejet predlog posl. Stapiaskega, naj bi bila v parlamentu ustanovljena večina na temelju določenega delovnega programa, v katerem bi bilo saniranje deželnih financ proglašeno za potrebno potrebnost in bi Poljsko Kolo postopalo solidarno z drugimi slovanskimi strankami. Min. Bilinjskega ni bilo v dotični seji Kola in njegovi pristaši pišejo sedaj po listih, da s tem predlogom še nikakor ni rečeno, da pojde Poljsko Kolo v bodoče s Slovansko Jednoto ali s Čehi proti vladi in proti sedanjim večini. Ta sklep je vsekako znamenit ter nedvomno priča, da so časi absolutne vlade šlahce v Poljskem Kolu minuli in da se tudi v tej parlamentarni skupini že vznjaja opozicija proti dosednji politiki v Galiciji vladajoče plemiške in uradniško-klerikalne klike.

o **Italijanska pravna fakulta.** Deputacija ital. poslancev je prišla 18. t. m. k baronu Bienenrthu in je zahtevala, naj se predlog o ustanovitvi ital. pravn. fakulte čimprej izvede. Obenem je deputacija vladi prijavila, da bodo ital. poslanci v proračunskem odseku zahtevali, naj se fakulta osnuje v Trstu in ne na Dunaju. Naučni minister gr. Stürgkh je obljubil, da bo vlada vse storila, da se ta predlog naglo reši, da je pa končna odločitev odvisna od parlamenta. „Zeit“ piše o tem 20. t. m. v uvodniku zelo simpatično in pravi, da je zahteva Italijanov vsled okrepitve trozveze stopila v ospredje. To nam zopet dokazuje, da se v Avstriji rešujejo kulturna vprašanja edino le s stališča notranje in vnanje politike.

o **V proračunskem odseku** se razpravlja o proračunu fin. ministra. Med

drugimi je govoril tudi fin. minister Bilinjski. Več prihodnjič.

o **Ogrska kriza.** „A Nap“ poroča, da sta cesar in prestolonaslednik mnenja, da sedanji parlament ni pravi zastopnik naroda in da ga treba nadomestiti z drugim. Prestolonaslednik ima še dalekosežnejši program: on hoče zlomiti vladno plemenitaškega kazina v Budimpešti, napraviti konec diktaturi aristokratov in fevdalcev ter rajše vladati z ljudstvom nego s fideikomisno gospodo. To različni voditelji koalicijskih strank vedo, zato licitirajo, kdo od njih za manj prevzame vladno. Justh, ta radikalni neodvisnjak Just, je že januarja prosil avdienco pri kralju, da se mu opraviči, da se je nekdanji izjavil za personalno unijo ter je vladarju odločno izjavil, da se Košutova stranka odpove vsem državnopravnim aspiracijam, ako se ji poveri sestava kabineta. Tako izgledajo ti revolucionarji od blizu.

Dnevna kronika.

b **Petdeset let** je v četrtek, dne 20. maja poteklo, kar je umrl veliki hrvaški ban Josip grof Jelačić. Hrvatski listi se tega dogodka spominjajo z daljšimi spisi.

o **Dr. Jernej vitez Carneri** je zadnji torek zvečer v Mariboru umrl. Dosegel je visoko starost 88 let; zadnja leta je popolnoma oslepel. Carneri je za mariborske Slovence zagadelj zanimiva oseba, ker je v šestdesetih letih prvi začel v mestu narodnostni boj; začel je namreč napadati lepo se razvijajočo „Čitalnico“ in opozarjati meščane na „slovansko“ nevarnost. Carneri je bil l. 1861. izvoljen od štaj. veleposestva v deželni in leta 1870. v državni zbor. Bil je privrženec nemške staroliberalne stranke. Znameniti so bili njegovi proračunski govori; „uboga Avstrija“, njegov navaden vzklík, je postal stalna fraza. Ko so se jeli rušiti stebri staroliberalne nemške stranke, je padel pri volitvi 11. marca 1891. v Gradcu proti nemškemu nacionalcu prof. Hofmann-Wellenhofu. Od takrat se je umaknil popolnoma v zasebno življenje. Carneri je bil najprej jurist, a se je pozneje popolnoma posvetil filozofičnim in estetičnim študijam. Bil je privrženec Darwinov in Feuerbachov. Današnji nevhvaležni svet sodi o Carnerijevih filozofičnih spisih z besedami graškega vseučiliškega profesorja tako: kar je dobrega, ni novo, in kar je novega, ni dobro.

o **Iz češkega narodnega sveta.** Dosedajni predsednik dr. Čelakovsky izjavlja, da vsled preobremenosti z drugim delom ne more sprejeti zopetne izvolitve.

o **Srbska cerkvena sinoda** se skliče, ker je cesar na predlog patrijarha Bogdanoviča v to privolil, kmalu po binkošti.

o **Mednarodna razstava v Rimu in Avstro-Ogrska.** Sedaj se izve, da je Avstro-Ogrska odklonila udeležbo na mednarodni razstavi, ki bo v Rimu l. 1911. v spominu 50 letnice proklamiranja edinstva Italije.

v **„Srbska republika“.** Pod tem naslovom je začel v Belemgradu izhajati nov list, ki namerava postati sredotočje vseh republikanskih stremeljenj v srbskih deželah. Zato namerava vlada predložiti skupščini v bodočem zasedanju načrt novega tiskovnega zakona, ki bi dovoljeval brezobzirno zatiranje vseh protidinastičnih časopisov in bi določal visoke kazni za protidinastično propagando.

o **Mladoevropski odbor** za osvobođenje Egipta izpod angleškega upliva se je ustanovil v Genovi svoječasno istodobno z mladoturškim odborom v Carigradu.

o Javno židovsko gimnazijo je dovolil ustanoviti ogrski minister Apponyi izraelski občini v Pešti. To je prva židovska gimnazija v Avstriji.

v Lopuhin. Ruski listi poročajo, da je državno sodišče, ki je obsodilo Lopuhina, sklenilo predlagati pomilostilno spremembo kazni v prisilni delavnici v trdnjavsko ječo.

v Slovenska terminologija za železniško službo. V „Časopisu českeho úřednictva železničního“ je določen prostorček tudi društvu jugoslov. železniških uradnikov. V zadnji številki je napisal nekdo članek „Jezikovna reforma in — mi“, v kateri autor povdarja, da bo treba ustvariti kot predpogoj slov. uradovanju pri železnicah slov. terminologijo za železniško službo. Češki uradniki so v svojem društvu leta in leta delali, da so ustvarili češke izraze za železniško službovanje; sedaj so delo že malodane končali. Prevajajo sedaj v češčino tudi instrukcije, da bodo v slučaju upreditve jezikovnega vprašanja popolnoma pripravljeni. Mi smo v tem oziru seveda na slabem. Autor om. članka pravi popolnoma upravičeno: ako bi bila upeljana jutri slovenščina kot uradni jezik, bi ne mogel opravljati noben slovenski železnični uradnik svoje službe v slovenskem službenem jeziku. Zato se bode ustanovil v društvu jugosl. železn. uradnikov poseben odsek, ki bo ustvaril slov. terminologijo za železniško službo. Ker manjka našemu jeziku — naravno! — izrazov, jih bo treba deloma nanovo ustvariti, skovati, deloma pa jih presaditi iz čeških na naša tla. — Odseku želimo pri njegovem koristnem delu mnogo uspeha!

Dopisi.

iz Obreža pri Središču. „Vsi brez razlike stranke v Obrež na shod“, tako se nas je po nalogu kaplana Stuhca od Sv. Miklavža vabilo, „da razmotrivamo pomen deželnozborskih volitev.“ Kaj zlodja! Še ta kaplan nam bo hodil zgage delat! Tega nam je še treba — da si je za pomagala prignal nekega Kranjca, ki sliši na ime Gostinčar, in ne pozna ne nas ne naših krajev! Nastalo je splošno razburjenje; ker smo pa Obrežani in Središčani vljudni ljudje, smo vstregli kaplanu in res šli večinoma „vsi“ na shod k Rakušu v Obrež. Kakor mravelj nas je bilo že ob 2. uri v gostilni. Morali pa smo dolgo čakati na obljubljenega Mesijo, kaplana Stuhca in njegovega znamenitega Kranjca. Šlo je že čez 3. uro in ngibali smo, če se nista morda oba premislila in lepo odkurila tje, odkoder sta prišla. Toda motili smo se! Zglasilasta se med potom pri kmetu Bedjaniču, ki je priromal z njima na shod, dasiravno je bil še pred kratkim pri Sv. Marjeti na shodu za Ploja in Kolariča. Ko se prikaže dolga oseba sladkomelega kaplana, je zadonelo po sobi enoglasno: živijo Ploj! Kaplan se je klanjal in pripogibal na vse strani kakor pojac v cirkusu in se prisiljeno smehljaj, pač zato, da bi mi ne videli, kaka jeza ga je trla. O ta žalostni vitez! Ko je videl samo pet svojih ovčic na shodu, je kar začel nekaj tako tiho govoriti, da so ga komaj najbližji slišali; imenoval je kratkomašo sebe za predsednika! To pa nam je bilo preveč! Tuji kaplan z nekim neznanim Kranjcem se privleče v našo občino in hoče kar meninčebinič predsedovati na našem volilnem shodu! Takoj smo burno ugovarjali in zahtevali, da se izvoli predsedstvo; povedali smo kaplanu naravnost, da bo samo pod tem pogojem mogoče zborovanje. Kaplan se seveda v očigled kritičnemu položaju ni hotel udati. Izrezati ga je mislil Gostinčar; pa tu v Obrežu nismo take sleve, da bi verjeli ljudem Gostinčarjeve sorte. Konečno je kaplan „zaključil“ zborovanje, katerega ni — bilo. Ker sta postala kaplan in znani zvezar Č. oseba in žaljiva (zadnje besedo bode izrekla sodnija), sta pač z Gostinčarjem vred slišala nekaj domačih. Čimbolj je žugal kaplan v svoji krščanski ljubezni do nas s tožbo in paragrafi, tembolj se je položaj zanj poostiril; ima se s svojim Kranjcem le g. Jakobu Zdravcu zahvaliti, da ju

niso razburjeni ljudje postavili na cesto. Naj bi upošteval nauk nekega navzočega kmeta, kateri mu je rekel, naj raje doma kot duhovnik molirin prosi Boga, da nas reši gosenic kakor pa da hujška in draži po shodih. Ko je slišal ta zelo umesten opomin, se je odstranil. V Obrežu še davno ne bodo gospodarili mladi kaplani in kaki kranjski zdražbarji!

b Pismo iz tujine. Kogar hočejo bogovi uničiti, udarijo ga s slepoto. Ta paganski pregovor mi je prišel na misel, ko sem čital o zmagah slovenske kmečke zveze v sedanjem volilnem boju. Ko bi bil res zmagal slovenski kmet, veselil bi se te zmage. V resnici pa je le zmagala slovenska duhovščina, slovenski kmet pa je po večini podvrzel svojo voljo volji duhovščine, žrtvoval je svojo korist koristi duhovščine, ki sta si vedno bili nasprotni. Prema-ganec je torej slovenski kmet, ki še nima potrebne razsodnosti in zavednosti, da bi se uspešno uprl duhovniškemu pritisku; premagana je obenem narodna ideja, kajti slovenska duhovščina je rimska, ne pa narodna. Zgodovina vseh časov uči, kjerkoli je zavladala duhovščina, najsi bodi kateregakoli veroizpovedanja, tam je usnužen narod, če ne telesno, pa duševno; tam cvete revščina in praznovrstvo. In kaj to pomeni, vidimo na strogo katoliških državah, kakor so Italija in Španija. Masa ljudstva je v nevednosti in siromaštvu na najnižji stopinji omike. A največ blagostanja je v državah, kjer duhovščina nima toliko politične moči, n. pr. v Nemčiji, na Angleškem, v severoameriških državah. Tam je narodna izobrazba razmeroma na najvišji stopinji, ker je šolstvo jako razvito. Brez vsestranske izobrazbe ni narodnega napredka, a slovenska duhovščina je zagrizena nasprotnica šoli, učiteljstvu in oni izobrazbi, ki bi usposobila narod za samostojno mišljenje. — Slovenski kmet ostani neveden, trpi in molči! Ako tega ne storiš, bo vera v nevarnosti! Večje je uboštvo, večji je vpliv duhovnika, ki tolaži siromaka z nebesi onkraj, sam pa uživa nebesa tukaj. In zdaj so res v nebesih slovenski duhovniki, zmage pijani, ker je bil slovenski kmet tako slep, da je pomagal na konja tistim, ki ne delajo za kmeta, ne za vero, temveč za Rim in duhovniško nadvlado. Da se bo duhovščina sedaj z vso močjo vrgla na zadnje postojanko narodne stranke, je samoobsebi umevno. In tu nastane vprašanje, ali je v slovenskih spodnještajerskih trgih več izobrazbe nego na kmetih? Ali je v teh trgih toliko narodne probujenosti, politične zrelosti in močate neodvisnosti, da dne 24. t. m. ne bodo uklonili tilnika pod duhovniško komando?

**V ponedeljek, dne 24. maja
Volijo vsi zavedni slovenski
tržani prvoboritelja in za-
govornika slov. tržkega
mandata dr. Vek. Kukovca!**

Štajerske novice.

a Slovenski tržani, ali bode te volili kandidata dr. Medveda, ki je politični somišljenik Roškarjev in za katerega piše umazane notice v „Str.“ Cenčič? Gotovo ne. Ker še v naših trgih ni izumrl smisel za politično poštenost in dostojnost.

a Volilne obveznosti še pri nas nimamo. Slovenski tržani, vprašajte svoje vest, svoje narodno-napredno prepričanje — in v vas samih se bode vzbudil brez zunanega prepričanja čut dolžnosti, da v ponedeljek ne ostane nikdo doma. Klerikalci agitirajo z vsemi sredstvi — agitirajte tudi vi in idite vsi volit: naša zmaga mora biti sijajna!

v Somišljeniki po trgih! Poročajte nam vsak slučaj, v katerem bode

klerikalna agitacija presegala postavno dovoljene meje, zlasti slučaje groženj, nasilstev pri popisovanju glasovnic itd. Gledali bodemo, da bodo krivci jksemplarično kaznovani. Proti mariborskim listom smo vložili radi omejevanja volilne svobode kazenske ovadbe.

v Proti g. dr. Kukovcu izrablja v volilnem boju slovenski list „Straža“ obsodbo, katera ga je zadela vsled septemberskih dogodkov v Celju. To je v resnici častno sredstvo za kandidaturu g. dr. Medveda, ki je zmiraj na polna usta trdil, da je Slovenec in ki kandidira sedaj na „stari narodni program.“ Sicer še glede te razsodbe ni padla zadnja beseda in še zdavnaj ni pravomočna. Veselje „Stražino“ in vseh spodnještajerskih nemških ter nemškutarških listov je torej še mnogo prezgodnje. Taka pisava „Straže“ vzbuja celo med njenimi naročniki, ki vedo, kakšen boj je bil ravno g. dr. Kukovec po lanskim septemberskih dnevih z Nemci, veliko nevoljo.

v Klerikalno delo za kandidata na „starem narodnem programu“ gosp. dr. Medveda ilustrira prav jasno večerajšnja izdaja „Straže“. Tam-le je zbran za g. dr. Kukovca sledeči dehteči šopek duhovniških psov: dr. Kukovca program so prazne in puhle fraze, on je zagovornik več nemščine (to obrekovanje smo jasno in odločno ovrgli v Nar. Dn.), on je največji falot itd. Slovenski tržani! Tako govore in pišejo o političnih nasprotnikih klerikalci. Čudimo se, da duhovščina take stvari odobrava, da jih celo piše za dr. Medveda. Tako morejo psovati in pisati le kaki zarobljeni hribovci ne pa študirani ljudje. Sram vas bodi!

v Kulturni boj hočemo baje naprtiti našim tržanom z izvolitvijo g. dr. Kukovca. „Slovenec“ je s to trditvijo zares samega sebe prekosil. Menimo, da da ni treba posebej pripovedovati, da deželni zbor ni kompetenten za različne postavbe, ki se tičejo verskih zadev. Pa bi bilo potem tudi žalostno, ako bi dvanaajst „braniteljev vere in morale“ v deželnem zboru ne znalo in moglo za- braniti kakega „kulturnega boja“, ako bi ga hotel — jedini dr. Kukovec. To je prej priporočilo za njegove zmožnosti kakor pa obrekovanje. Da se zaganja „Slovenec“ tudi v Spindlerja, je naravno; saj brez tega ni možna klerikalna politika. Slovenski tržani, ali morete verjeti, da bi vam hoteli klerikalni obrekovalci dobro? Kdor namreč laže, ta tudi krađe — v politiki narodne koristi. Zato pa v ponedeljek vsi na volišče za dr. Kukovca!

v Zveza klerikalcev z Nemci. Klerikalci še vedno niso ovrgli naših trditvev o zvezi z Nemci ob priliki ožjih volitev Kral-Horvatek vprilog dr. Medveda. Sedaj nas mesto protidokazov psujejo s — faloti.

v Klerikalci in nemškutarji v boju proti slov. sodnikom. V torek je interpeliral v državnem zboru poslanec Malik na temelju nekega članka v „Štajercu“, ponatisnjenem po mariborski „Straži“, zaradi kršenja uradne tajnosti, katero je baje zakrivil svetnik dež. sodišča g. dr. Kronvogel pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Kakor se naši cc. bralci spominjajo, smo svoj čas priobčili razsodbo, glasom kateri je bil „Stražin“ urednik Cenčič radi poskušenege zapeljevanja k goljufiji obsojen na tri dni zopora in vsled tega kot pisar pri svetolenarčkem sodišču odpuščen. Menimo, da bode „Str.“ „uredniku“ Cenčiču in drugim klerikalcem dobro znano, da je bila zadeva tudi pred okr. diščem v Mariboru in da ni mogoče, da bi prišla razsodba v javnost po kakršnikoli krivdi g. Kronvogla. Vendar pa so ga iz osebne maščevalnosti in pa znanega klerikalnega sovraštva do

sodnikov napadli, dobro vedoč, da b o d o stvar pobrali nemškutarji in Nemci ter jo izrabili. Tako delujejo klerikalci in nemškutarji v lepi slogi proti slovenskim sodnikom. Ali je to tudi v „narodnem programu“ kandidata Medveda, katerega priporočata ista „Straža“ in Cenčič?

a Poslanec Albert Horvatek nam je poslal sledečo Zahvalo. Ker mi na mnogobrojne čestitke, katere so mi povodom moje izvolitve deželnim poslancem od vseh strani došle, vsakemu posebej ni mogoče odgovoriti, zato se na tem mestu javno zahvalim vsem tistim, kateri so se me spominjali, ter sveto obljubim, da bodem na podlagi socijaldemokratskega programa vedno krepko in neustrašeno zastopal in branil svobodo, napredek, resnico in pravico
Albert Horvatek.

a Dr. Ploj — hoče odložiti svoj mandat? Množe se vesti, da hoče g. dr. Ploj odložiti svoj mandat. Ni treba tukaj razpravljati, kolika zguba bi zadela s tem njegov okraj in celo našo štaj. državnozb. delegacijo. Razsodni volilci — tudi klerikalci — gotovo ne bodo želeli, da bi ga v drž. zboru nadomestil kak — Meško. Gotovo govorimo vsem narodnjakom na Sp. Štaj. iz srca, ako izrazimo željo, da dr. Ploj obdrži svoj mandat.

v Iz Gornje Sv. Kungote nad Mariborom. Pri deželnozborski volitvi so tukajšnje občine, katere imajo sicer nemški nacionalci v popolni oblasti, skoraj enoglasno volile delavnega deželnega odbornika g. F. Robiča. Prebivalstvo je namreč jako nevoljno na nemško „ljudsko stranko“, ki ga je že dolgo časa izrabljala v svoje politične namene in ga v gospodarskem oziru na nesramen način zanemarjala. — V župnijah Svičina, Gornja Kungota in Sv. Jurij ob Pesnici je dobil Robič okroglo 150, Štajercijanec Koser 120, Senekovitsch 30, Roškar 25, a Zemljč 20 glasov.

v Iz Gradca. Slov. kršč. izobraž. društvo „Domovina“ v Gradcu, si je na svojem občnem zboru izvolilo — napreden odbor. Mi smo bili že dolgo časa poučeni o dogodkih v društvu, pa smo molčali, dokler ni stvar dozorela. Novemu odboru, kateri bo s pomočjo delavstva in naprednega dijaštva skušal društvo primerno oživiti in povzdigniti, naše najlepše pozdrave! Psovanje klerikalnih listov vas gotovo ne bode nič motilo. „Slovenca“ je poraz njegovih pristašev v „Domovini“ tako pobil, da imenuje vašo zmago „dokaz onemoglosti.“ Še enkrat naše čestitke!

a Iz Dobrne nam pišejo: V tukajšnjem klerikalnem hotelu Orosel je središče vseh dobrnskih škandalov. Skoro vsako noč pride do kakega nastopa med klerikalci in nemškutarji. Duhovniki s svojimi pristaši so igrače v rokah — nemškega gostilničarja Wregga. Gospodje morajo molčati; že vedo, da tisti štirje tisoči — Je vobče cela stvar krasen dokaz klerikalnega gospodarstva: klerikalna posojilnica ima namreč hotel brez — koncesije, katero ima v rokah — Nemec. Ni čuda, da se je začela organizirana klerikalna Dobrna puntati. Doživimo nedvomno še čedne stvari. Pa nekaj prizorov iz tega slovenskega hotela: Včeraj ponoči je opozoril župan neke pijane heilobratce, da naj molče v — slovenskem hotelu. No malo je manjkalo, da ga niso postavili na cesto! Slovenskega župana iz „slovenske“ gostilne! Ko je prišel kaplan Schreiner okoli polnoči v prijetni družbi v „svojo“ gostilno, so ga zasmehovali in izžvižgali. Gosp. župnik tudi sedi zopet v gostilni skupaj z onim, ki ga je pred nekaj meseci birmoval. Lepo napreduje slovenska stvar na Dobrni — čast našim voditeljem! Pa — kako dolgo še?

v „Južnoštajerska hranilnica“ v Celju je od čistega dobička poslovnega leta 1908 dovolila sledeče zneske: vodovodu v Šoštanju K 2000—; savinjski podr. slov. plan. društva K 1000—; družbi sv. Cir. in Med. K 500—; šoli „Glasbene matice“ v Celju K 300—; zavodu sv. Nikolaja v Trstu K 50—; celjskemu Sokolu K 300—; celjski podr. društva za zatiranje jetike K 100—; dijaški kuhinji v Celju K 400—; podpornemu društvu slov. gimnazije K 200. Nadalje je izplačala hranilnica okrajnim zastopom Gornjigrad, Vransko, Šmarje in Sevnica v dobrodelne namene vsakemu po K 2500. Skupaj se je torej razdelilo K 15.350— v narodne in kulturne namene. Edina slovenska hranilnica, ki naj bode vzgled vsem slovenskim denarnim zavodom, zasluži pač vsaštranske podpore in zupanja.

v Prvo ljudsko knjižnico otvori v Gaberju v „Sok. domu“ „Klub slov. napr. akad.“ v Celju in sicer v nedeljo dne 23. tm. ob 9. uri popoldne. Klub se ni vstrašil ne truda ne stroškov in raznih zaprek ter sedaj s ponosom predaje svojo 1. ljudsko knjižnico v promet. Knjižnica je krasno opremljena in šteje 210 knjig najrazličnejše, večinoma leposlovne in zabavne vsebine. Namenjena je v prvi vrsti Gaberju in bližnji okolici; za odškodnino 2 vin. si lahko vsakdo izposodi knjigo. Okoličano to knjižnico toplo priporočamo ter upamo da bode ista v precejšnji meri povzdignila narodno zavest okolice, kar nam bode najlepše plačilo.

v „Slovenca“ je nekdo potegnil, da se vrši letos občni zbor društva „Südmärk“ v Celju. V resnici pa se je minulo nedeljo vršil letni občni zbor „Südmärkine“ župe za Sp. Štajersko v „Nemškem domu“ v Celju.

v Za „Sokolski dom“ v Celju je nabral na izletu sokolov-turistov skozi Hudičev graben na Tolski vrh. Svetino br. Grozaj K 648. Sokolska hvala!

„Klubu napr. slov. akad.“ v Celju so darovali: sl. posojilnica v Celju K 30—; celjski „Sokol“ svojo knjižnico ter g. Janko Vavken 30 raznih knjig. Prisrčna hvala vsem darovalcem.

„Družbi sv. Cirila in Metoda“ je poslal „Klub slov. napr. ak.“ v Celju nekaj tisoč rabljenih poštnih znamk, štaniolni papir ter dragoceno zbirko starega denarja darovano od članov Diagotin Vrečko, Franc in Šandor Hrašovec.

v Za dijaško kuhinjo v Celju je izročil g. Franc Confidenti iz Zavadne K 20 kot od g. Janeza Kunštiča, vpojenega učitelja v Celju, vlad poravnave plačano globo. Lepa hvala. — Odbor.

v Stoletnica bitke pri Aspernu. Že sinoči so celjski meščani hoteli praznovati stoletnico bitke pri Aspernu. Nekdo jih je namreč potegnil, da bo priredila na novo došla vojaška godba deželnih brambovcov po mesta mirozov. In res se je zbralo v Kolodvorski in Rotovski ulici ter Glavnem trgu in Graški cesti mnogo radovednežev, ki so skoraj do pol 10. ure zastoj čakali mirozova. Danes zjutraj, ko pa je res po vseh ulicah igrala godba, so radovedneži iz maščevalnosti za sinoči stavkali in spremljali jo je samo par fantalinov. Ob pol 8. uri je imele na Glaziju vse tukajšnje vojaštvo v proslavo stoletnice maše na prostem, katere so se udeležili župan, okrajni glavar zastopniki uradov in velika množica meščanstva.

a Zaprli so v Mariboru uzmoviča Drevenška, o čegar „delovanju“ pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu smo tadi mi poročali.

a Potres so čutili v četrtek ponoči v Breznem nad Mariborom. Sinek je bil lahek.

a O velikanski škodi, katero so napravile gosenice na sadnem drevju, poročajo iz radgonskega okraja. Po nekod je drevje popolnoma golo. Ljudje tudi pravijo, da so te velike množice gosenic znamenje suše v poletju.

a Umrli je v Gradcu prof. Hoffer v. Sulmthal, kateremu so očitali nepošteno postopanje pri neki dedščini.

v Za dr. Medveda govori po „Slovenca“ baje tudito, da bo „skušal davkoplačevalcem olajšati breme“. Klerikalci so že tisočkrat obljubili take „skušnje“, vkljub temu se nam obetajo od države in dežele novi davki ter bremen, proti katerim klerikalci še niso zinili besedice, ker se boje vlade, visokega plemstva ter duhovščine. Torej tržani, nezadovoljite se po vzgledu klerikalnih kmetov s samimi „skušnjami“!

v Od Sv. Lenarta v Slov. gor. V nedeljo dne 23. maja 1909 med 8. do 9. uro popoldne se vrši v prostorih nove telovadnice drugi občni zbor telovadnega društva „Sokol“. Na programu je tajnikovo in blagajnikovo poročilo, volitev odbora ter nadaljna določila v svrhu razvoja društva. — Somišljenike in brate — Sokole vabi k obilni udeležbi odbor. Nazdar!

v Politični katehet. G. profesor J. Kavčič nam pošilja z ozirom na našo notico v št. 103 sledeči popravek: Ni res, da „je naročeval gimnazijski katehet g. I. Kavčič dijakom, naj danes molijo od pol sedme do sedme ure za „srečen“ izid volitev“, res pa je, da je dijaške opominjal, naj, kolikor je mogoče, pridno zahajajo k šolski maši, ki se bere ob torkih in petkih od pol sedme do sedme ure v gimnazijski kapeli. Besedo ima naš poročevalec.

v Ustrelil se je v Mariboru v četrtek ponoči gostilničar A. Schneider. Vzrok baje zakonski prepiri.

v Zgorel je voz desek na kolodvorn v Št. Lovrencu ob kor. žel. Deske so se vnele vsled isker iz mimo vozečega stroja.

v Izkaz prispevkov za šolsko zgradbo na Ponikvi ob J. ž. Krajni šol. svet na Ponikvi 100 K, g. Podgoršek Mar. 30 K, g. Ošlak Mar., Siter Urša, Engelhofer Franc vsak 20 K, č. gosp. župnik Kreft Alojzij, Zdolšek Marija, Zdolšek (Šuc), Siter Jarij vsak po 10 K, Šibal Jože 6 K, č. g. Ašič Make Kavčič Lojzka, Pauser Klem., Zdolšek Jože, Mlaker Jože, Podgoršek Anton vsak po 5 K, g. Hallada Mar. 4 K, Zdolšek Ivan, Piliš, g. Bakšič Am., Gobec Štefan, Podgoršek Franc vsak po 2 K, Zdolšek Miha, Dobrajc Anton, Marzidovšek Franc in Marija, Vizjak Franc, Kohlbesen, Urlep, Devetak, Werner, Zdolšek Urša, Gorjanc Mar. Vrečer J., Ehrlich, Hojs, Gorjup, Tremel, Pisk F., Slemšek vsak po 1 K, Skupaj K 298—.

Kranjske novice.

b Postojna je postalo mesto. Cesar je z odlokom z dne 9. t. m. povzdignil trg Postojne v mesto.

b Umrli je včeraj v Ljubljani g. Pavel Drachsler, dolgoletni vodja tvrde I. C. Mayer.

b Podkovska šola. Na podkovski šoli v Ljubljani se vršijo 28. junija t. l. skušnje iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali podkovske šole. Kovači, ki hočejo delati to skušnjo, morajo vložiti prošnje, opremljene z ucnim spričevalom in petrdilom, da je prošilec najmanj 3 leta pri kakem kovaškem mojstru delal kot pomočnik, pri vodstvu šole.

b Za ekskurendno šolo v Matem Korenu bo dne 24. t. m. lokalna obravnava na licu mesta.

b Utopljenca so našli v Savi pri Jesenicah. Bil je v vodi že več mesecev.

b Gostovanje članov ljubljanskega slovenskega dež. gledališča se vrši danes v Ribnici, jutri v Novem mestu, v pondeljek v Črnomlju, v torek in sredo pa v Metliki. Nadaljna gostovanja se vrše 2. junija v Ratečah in 3. junija v Trbovljah.

b Utonila je poldrugoletna hčerka posestnika Kastelca v Klancu pri Šmarju poleg Grosuplja. Približala se je nepopaženo nekemu jarku in padla v vodo.

b Turistovska kočja pri izviru Kamniške Bistrice, ki jo je prevzelo v najem „Slov. plan. društvo“, se otvori jutri.

b Nesreča vsled avtomobila. Dne 19. t. m. je peljal Drešar iz Svetja neko bolno žensko v Ljubljano. Nad Št. Vidom v Mednem ga sreča avtomobil in vozniku se je splasil konj in začel divjati. Voznik je ranjen, ženska je dobila hude poškodbe, tudi konj se je precej razmesaril in voz je popolnoma razbit.

b Nekatere občine na Gorenjskem so izdale ukaz, da morajo posestniki po velikosti svojega posestva nabrati primerno množino hroščev in oddati županstvu. Ta ukaz je velike praktične važnosti, ker se na ta način pokonča velikanska množina teh škodljivcev. Večji posestniki so jih morali nabrati 5 do 7 mernikov, kar gotovo ni malo.

b Vzgojevališče za perutnino je zgradil v Spodnji Šiški pri Ljubljani g. Anton Krapš. Otvorjeno bode še to poletje.

Primorske novice.

o Umrli je v Gorici finanč. straže nadkomisar v pokoju g. Anton Trdan.

o Otrpnenje tilnika se je pojavilo v Gaberjih pri Ajdovščini. Umrli sta dve mladi osebi, a bolnih je še 10.

o Pravda med tržaško občino in tramvajsko družbo. Trgovinsko in pomorsko sodišče je v pravdi med mestno občino in tramvajsko družbo razglasilo razsodbo. Ugodilo tožbi občine in razsodilo, da nima tramvajška družba nobene prednostne pravice pred občino glede tramvajskih prog in da zamore oščina neomejeno graditi nove proge.

o Polom „Banke popolar“ v Gorici. „Banca popolare“ je ustavila plačila. Sedaj se vršijo pogajanja z nekim tržaškim zavodom, da bi se banko rešilo.

o Zavarovanje goveje živine. Gorški deželni zavod za vzajemno zavarovanje goveje živine ima sedaj 56 podružnic z 2833 društveniki, ki imajo zavarovanih 8746 glav živine v vrednosti 2.004.390 K.

o Mizarški delavci stavkajo v Reki. Stavka je popolna. Dogovori z delodajalci še niso imeli nobenega uspeha.

d Tečaj za krojače v slovenskem jeziku namerava prirediti v Kanalu zavod za pospeševanje obrti in sicer od 7. junija do 13. julija t. l., ako se oglasi najmanj 14 udeležnikov. Pončeval bo v tem tečaju znani strokovni učitelj M. Kunc iz Ljubljane.

d Smrt vsled padea pod bicikelj. V Ogleju je zavozil neki kolesar iz Gradeža v krčmarja Jos. Petejana. Ta je padel ter se pri padcu tako močno poškodoval, da je kmalu nato umrl.

d Novi brzi križar „Admiral Spaun“, ki so ga začeli graditi v puljskem arzenalu meseca oktobra 1907, spuste v morje sredi meseca septembra.

Po svetu.

v Radi vohunstva so v Lvovu zaprli grofico Skrzynsko po nalogu nekega tirolskega kazenskega sodišča.

a Zaradi žalosti po umrli zaročenki se je ustrelil v Zagrebu mizarški pomočnik Jos. Držič. Bil je miren 22 leten fant, doma nekje na Štajerskem. Ustrelil se je na grobu svoje bivše ljubice.

a Ljudski tabor priredi wolffjansko nemško-nacionalno društvo za Avstrijo 6. junija na Dunaju. Različni govorniki bodo govorili o aktualnih vprašanjih. Baje nameravajo začeti nemški radikalci zopet „aktivno“ politiko na Nižjem Avstrijskem.

u Ločitev zakona. Dež. sodišče na Dunaju je razveljavilo zakon Hermana Bahra, znanega nemškega pisatelja, in Roze Bahr roj. Jokl, zaradi različnosti značajev.

b Proces Lopuhin. V pravdi proti Lopuhinu je sodni dvor obtoženca spoznal krivim, da je pripadal zločinski družbi in ga obsodil na 5 let prisilnega dela. Ker je Lopuhin plemenitaš, se mora ta razsodbo predložiti cesarju.

u Zopetna zadobitev doktorskega naslova. Juridčna fakulteta dunajske univerze se je obrnila na več univerz, da se reši vprašanje, če in na kak način se da zopet doseči doktorski naslov, ki se ga izgubi vsled sodnijske obsodbe. Dosedaj še ni dobila nobenega odgovora.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

o Dunaj, 22. maja (Brz. N. Dn.) Proračunski odsek razpravlja sedaj o proračunu poljedelskega ministerstva.

Dr. Kramar o parlamentarnem položaju.

o Praga, 22. maja. (Brz. N. Dn.) Odbor mladočeske stranke je imel pod vodstvom člana gosposke zbornice dr. Škarde sejo, v kateri je dr. Kramar referiral o položaju v parlamentu. Govornik je konstatiral, da v češkem klubu ni o tem nič znano, da bi vlada povzela kake korake, da odstrani češko-nemški spor, čeravno je uvidela, da je sedanji položaj nevzdržljiv. Kramarovo poročilo so navzoči vzeli med splošnim odobravanjem na znanje.

Ustanovitev društva „Komensky“ v Pragi.

o Praga, 18. maja. (Brz. N. Dn.) Včeraj je bil v rotovžu ustanovni obč. zbor praškega društva za ustanavljanje in vzdrževanje čeških šol na Dunaju „Komensky“ pod predsedstvom ravnatelja Schuberta. Schubert je v svojem govoru izjavil, da morajo Čehi z vsemi silami delati na to, da se ne ponemči 12% češkega naroda, ki prebiva na Dunaju. Najboljše sredstvo, da se pride temu ponemčevanju v okom je, ustanavljanje čeških zasebnih šol na Dunaju, dokler ne bo država in mesto hotelo spolnjevati svojih dolžnostij napram Čehom.

Stoletnica bitke pri Aspernu.

b Dunaj, 15. maja. (Brz. „N. Dn.“) Slavnost bitke pri Aspernu se je danes nadaljevala pred spomenikom nadvojvode Karola v navzočnosti cesarja, nadvojvode, generalov, zastopnikov uradov in mnogobrojnega občinstva. Najprvo je bila maša v Votivni cerkvi, nato poklonstvo pred spomenikom nadvojvode Karola in konečno defiliranje vsega dunajskega vojaštva pred cesarjem. Najprvo je položil cesar venec na spomenik in nato še razna druga odposlanstva. Popoldan je v pratu ljudska veselica za vojaštvo in zvečer sprejem odposlancev polkov, ki so se udeležili bitke pri Aspernu in generalov.

o Gradec, 22. maja. (Brz. N. Dn.) Povodom stoletnice bitke pri Aspernu je priredila godba sinoči in danes zjutraj po mestu mirozov. Ob 9. uri je bila na prostem zunaj na Lazaretskem polju vojaška maša, katere se je ude-

ežilo vse graško vojaštvo, cesarjev namestnik grof Clary, dež. glavar grof Attems in mnogobrojno občinstvo.

o **Dunaj**, 22. maja. (Brz. N. D.) Tudi iz Trsta in iz drugih mest se poroča, da so slovesno praznovali obletnico bitke pri Aspernu.

Stavka poštних uradnikov na Francoskem.

o **Pariz**, 22. maja. (Brz. „N. Dn.“) Da prikrije, da se je splošna stavka popolnoma ponesrečila, je proglasila nocoj na velikih lepakih splošna delavska zveza, naj delavstvo zopet gre na svoje delo in naj stavko opusti.

a **Dunkirchen**, 22. maja. (Brz. „Nar. Dn.“) Stavkujoči pomorščaki nordijske paroplovne družbe so se spoprijeli s pomorščaki drugih družb. Morala je poseči vmes žandarmerija, ki jih je spravila narazen. Več mornarjev je ranjenih.

Nove ladje za angleško mornarico.

a **London**, 22. maja. (Brz. „Nar. Dn.“) Lord Beresford je v nekem banketnem nagovoru izvajal, da mora Anglija v oči gled temu, da vse države tekmujejo med seboj, katera bo imela več velikih ladij, vsako leto dati zgraditi 8 ladij, da tako vsaj nekoliko popravi zamudo zadnjih let.

Različne vesti.

a **Branca Leone** (Kalabrija), 22. maja. (Brz. „Nar. Dn.“) Nocoj ob pol 1 uri se je čutil tukaj precej močen potresni sunek. Prestrašeno prebivalstvo je zbežalo na prosto. Nesreča se ni zgodila nobena.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

56. dan razprave.

1. priča **Ivan Crnković**, kovač v Kostajnici. Pripoveduje, da je bil lani o Božiču v neki krčmi v Kostajnici, kjer je obtoženi Matijašević v nagovoru rekel med drugim: Živili Srbi, Bosna je Srbija, Srbi moramo biti složni. Dalje pravi, da se pravoslavni imenujejo Srbe, da je ona zemlja Srbija in da postane srbska. Slik kralja Petra ni videl, pač pa doze s srbskim grbom.

Obt. Matijašević pobija izpovedbe priče v celoti.

2. priča **Marko Krpan** iz Dol. Veleša. Pripoveduje o onem prepiru med Matijaševićem in pričo Crnkovićem na kolodvoru v Kostajnici in pravi, da Matijašević ni govoril niti o srbstvu, niti o kralju Petru, temveč drugi so Matijaševića dražili da je madžaron, ker pri volitvah ni glasoval za Stojanoviča, temveč za Mašeka. Tudi pri predstavi iz oči v oči s Crnkovićem ostaje priča pri svoji izpovedbi. Crnković je rekel takrat Matijaševiću: „Ako si Ti Srb, potem je tvoj kralj Peter Karagjorgjevič.“ Jedino to se je govorilo o srbstvu in kralju Petru na kolodvoru.

3. priča **Dragutin Lazič**, posestnik v Mečenčanih. Popisuje prepir na kolodvoru v Kostajnici. Z Matijaševićem sta šla v kolodvorsko restavracijo, kjer so pili in se med seboj razgovarjali. Ko je prišel v restavracijo nek Slavnić, ni hotel dati roke Matijaševiću, češ da je madžaron, ker je volil Mašeka. Nato je rekel Matijašević, da še vsejedno ostane Srb. Ko prisotni Crnković to sliši, reče, da, če je Srb, pa naj gre v Srbijo, njegov kralj je Peter, kar je Matijaševića tako razjezilo, da je začel preklinjati. Crnković je nato odšel iz restavracije.

Tudi ta priča ostane pri konfrontaciji s Crnkovićem pri svoji izpovedbi.

4. priča **Mija Telisavac**, poljski delavec v Strmenu. Drži z vladjo, zato se je pred njim vse skrivalo in tajilo. Podrobnostij ne ve nikakšnih.

Ker ni več prič iz Crkven. Boka so ostali namreč pozvani za danes, se čitajo spisi za okraj Dvor.

Tržne cene.

21. maja.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za maj 34'25, za september 32'75, za december 31'75, za marc 31'50. Tendencia stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 24'15, nova kampanja K 23'—. Tendencia trdna. — Vreme lepo.

Budimpešta, 21. maja. Pšenica za maj 15'40, pšenica za oktober K 13'30, rž za maj K —, rž za oktober K 10'50, oves za maj K —, oves za oktober K 7'75, koruza za maj K 8'—, koruza za julij K 8'10, ogrščica za avgust K 15'40. Premet 10.000 met. st.

Budimpešta, 21. maja. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 144 do 146 vin., mlade, srednje 145 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 26.530 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 154'—, namizna slanina 138'—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke. 21. maja:

Promet tih. Tendencia narašča; cene pšenice se dvignile povprečno za 20 vin., istotako pri rži, pri koruzi pa za 10 vin. Oves se vzdržal.

Produktmtrg. Pariz: moka za tekoči mesec 34'35, moka za prihodnji mesec 34'80, moka za maj — avgust 35'30, moka za sept. — decemb. 32'85, pšenica za tekoči mesec 27'—, pšenica za prihodnji mesec 27'35, pšenica za maj — avgust 26'95, pšenica za sept. — dec. 24'90, rž za tekoči mesec 18'50, rž za prihodnji mesec 18'60, rž za maj — avgust 18'75, rž za sept. — dec. 18'50.

Tendencia: moka in rž: trdna, pšenica: stalna. — Vreme lepo.

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72. pristno 14 kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinejše gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K. Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73. pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinjačo, natančno regulirana 30 K.

Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinjačo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na robilih, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75. krasna rem. met. tula ura za gospode ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, zanesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76. niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico vrate ali se pa plača po poštnem povzetju. Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184. Mesečno 2 kroni. 36

Imam za prodati še čez 100 meterskih centov

sladke krme.

Peter Majdič, Sp. Hudinja pri Celju.

Sprejme se takoj dobro izvežban

kuhar

za zasebno hišo z mesečno plačo 80 K ali pa tudi zakonska, mož kot kuhar, žena za hišna dela ali kot šivilja v kraju. — Ponudbe na ravnateljstvo krapinskih toplic Hrvaško. 264 2-1

Soliden

trgovski sotrudnik

dobro izurjen v mešani, posebno železniški stroki, želi mesto do 15. junija premeniti.

Blagohotne dopise se prosi pod „Reputolina“ na uredništvo našega lista. 260 2-2

Izjava

Podpisani Janez Kunstič, učitelj v pokoju v Celju obžalujem, da sem g. Confidentialja in njegovo rodbino brez vsakega povoda žalil. Prekladam vse žalitve ter prosim g. Confidentialja in njegovo rodbino odpuščanja.

CELJE, dne 21. maja 1909.

262

Janez Kunstič.

Konjskega hlapca

najrajši dosluženega vojaka pri konjstih sprejme proti dnevnem plačilu po 2 K 40 v brez hrane

Anton Kiendler

posestnik valjčnega mlina v Voitsbergu.

Dobro izvežbanega starejšega

pomočnika

mešane stroke, izurjenega v računstvu in pisavi, sprejmeta Norbert Zanier & sin Sv. Peter v Savinski dolini.

Izdatno pomoč pri požaru

dobi oškodovan edino-le, ako je poslopja in premičnine dobro zavaroval, to bo priznal vsak previden gospodar. Na tozadevna vprašanja daje pojasnila Vinko Vabič mlajši, trgovec in okr. zastopnik dunajske zavarovalne družbe v Žalcu.

Najnižje zavarovalninske premije! Oškodovanim takojšnjo in kulantno izplačilo! 244 5-3

Za napravo

strelovodov, hišnih telegrafov in telefonov se priporoča

J. ZUPANC, elektrik, Grobelno št. 37, pri Celju, Štajersko 221 10-5

Za spomlad

priporoča vsakovratna

vrtna in poljska semena najboljše kalivosti, posebno deteljno, travno in pesno seme, čebulček za saditi itd.

ANTON KOLENC, Celje Narodni dom in Graška cesta.

Smrekove štorže

vsako množino, solnate vreče, pšenico, oves, fižol, sploh vse deželne pridelke kupi

ANTON KOLENC, Celje

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrg. hiši R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno	m po 36 v
Slovensko platno	" " 40 "
Savinsko platno	" " 44 "
Vojaško platno	" " 46 "
Domestik-platno	" " 48 "
Gorsko platno	" " 60 "
Istrija-kanina	" " 54 "
Holandaka tkanina	" " 60 "

Vzorci zastoj in pošiljatve čez 20 kron franko.

SUKNA

in modno blago :: za obleke :: priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

112 50-88

Zahvala.

Tem potom izrekamo svojo najsrčnejšo zahvalo za premnogo dokazov presrčnega sočutja ob smrti našega predobrega soproga oziroma očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Adolfa Rosina,

okrožnega zdravnika in posestnika

kakor za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za darovane lepe vence. Posebno se zahvaljujemo visokočastiti domači in žiški duhovščini, cenj. pevcem konjske čitalnice za ginjaive žalostinke, velečastitemu g. župniku Koželju za ginjaivi nagrobni govor, slav. občinskemu in okrajnemu zastopu, ljubeznjivim loškim občanom in Konjičanom, gg. zdravnikom, slav. učiteljstvu in vsem udeležiteljem zadnjega spremstva. Čisto posebno hvalo pa smo dolžni gospodu c. kr. okrajnemu zdravniku dr. Gantnerju za njegovo preljubeznjivo požrtvovalno in dolgoletno vestno obiskovanje in zdravljenje.

Sv. Duh pri Ločah, dne 21. maja 1909.

Žalujoče rodbine: Rosina, Prevč, Brglez.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi: 41,335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97.814.430-97 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah števil. 12.

261 32-1

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Jezili se bode, ako ne kupite najboljše

peronospora - brizgalnice

in škodc imate, ako ne porabljate zajamčenih cepilnih gumijevih trakov, katere daja po nizkih cenah

trgovina z železnino „Merkur“
P. Majdič, Celje

Tam dobite tudi najboljšo „Merkur“-koso, ki režejo kot britva, izvrstne brusne kamne, senene in gnojne vile itd. Lepe vrtno klopi, železne postelje in sploh železno pohištvo. — Nepremočljive vozne in komatne plahte.

Darujte za Narodni sklad!

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj. **Strašno maščevanje.** Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, Nos. Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v, po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' economie pratique“, uredil dr. Vekoslav Kukovec (160 strani). Cena 1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetskega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom, zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi zastoj proti povrnitvi poštne.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno
z znamko „tiger“

28 51-15

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer**
v **Spodnji Hudinji** pri Celju — pošta Celje.

Zvezna trgovina
Rotovška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporoča: kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3.

Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so danes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno valed pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni ki to upoštevajo in delujejo dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu usili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potruji v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. **Zvezna tiskarna v Celju**. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigoveznica
Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svoji

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanju vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišnih izpeljav. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Akti fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.

43 150-55

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.
Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice števil. 2.
Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.
Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

**Zahtevajte „Narodni
Dnevnik“ v vseh go-
stilnah in kavarnah!**

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
izdeluje vse različne vrste obutal v
modernih fazonah in po solidnih cenah.

Tvrdka Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporoča svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične
novosti

**v konfekciji za dame
in deklice.** 215 6-6

Ceniki zastonj in franko.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17. Graška cesta št. 21. Telefon št. 17.

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnatih
bary, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in pro-
daja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilni-
čarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Rogaške
Radgonske, Preblanerske, Kostričniške slatine, Gieshübler, Gleich-
berger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in odrske salame,
sveži sir, najfinjša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst;
štirikrat na teden doma žgane kave.

Zaloga najfinjšega čaja, ruma, najfinjših pristne slivovke, kakor
kranjskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh
vrst ter šampanjca. 50-20

Prodajam in razpošiljam tudi jako **okusne brusnice** (Preisel-
beeren) kg po K 120. Imam v zalogi pristno, več let staro vinsko
žganje, katero se posebno rabi za namočenje višenj, orehov itd.

Opozarjam kmetovalce na razna vrtna, poljska, deteljna in travna
semena (korenjeva), preiskana po c. kr. kmetijski družbi ter
se za njih kaljivost jamči.

Na drobno in debelo. Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega,
suknenega in svilnega blaga. Perilno
blago, batist, cefir, kreton v veli-
kanski izbiri po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

Največja in najcenejša izber

zaročnik

in različnih drugih zlatih, double itd.
uhanov, verižic, zapestnic in sploh
vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

prstanov

9 52-19

Pozor! Predno si kupite uro,
oglejte si mojo veli-
kansko zalogo pravih švicarskih zla-
tih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur,
budilk, verižic, toplomerov, očal, daljno-
gledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj
in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

**Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnimi
obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnic, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
itd. iz različnih kamenov in
cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in kristalnih
kamnov itd.

Brušenje, puliranje in
struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnihih spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in sljenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
(rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.

„SAVINSKA POSOJILNICA V CELJU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po 5% v letnim pripisovanjem k glavnici; položbe v tekočem računu pa po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne do dne s polletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjižice** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteko; hipotekarne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari, podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je 6%. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic in menic. Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice na razpolago. **Posluje vsak dan**; posebni uradni dan za sčitanje pa je izjemši praznike vsak ponedeljek in petek.

Ravnateljstvo:

Predsednik: Franc Roblek, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: Josip Širca, veleposestnik in župan.
Tajnik: Franc Piki, posestnik. Odborniki: Dr. M. Bergmann, zdravnik in posestnik; Josip Zigan, veleposestnik.

159 25-6

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica št. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Sprejemem v uk učenca.

Razširjajte „Nar. Dnevnik“.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-89

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesionirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzemanje vseh v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-27

Kupujte narodni kolek!

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vranksko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občerkoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 kron, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim nčnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, južnoštajersko hranilnico. da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.

56 52-18

POSOJILNICA V CELJU

Telefon št. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

Telefon št. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadr. članov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

Poštarne hranilnice ček. št. 9579

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi član zadr. ter jih obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5 $\frac{1}{2}$ % in 5% obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervu. zaklada

47 52-18